

Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU)

1999

JO0901

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

JORD och SKOGSBRUK, FISKE

A.2 Statistikområde

Lantbrukets ekonomi

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

Ja

A.4 Beställare

Jordbruksverket
551 82 Jönköping
Kontaktperson: Per Persson
Telefon: 036-15 50 00
Telefax: 036-15 60 09
E-post: per.persson@sjv.se

A.5 Producent

Statistiska centralbyrån (SCB)
701 89 Örebro
Kontaktperson: Arne Bolin
Telefon: 019-17 64 66
Telefax: 019-17 69 96
E-post: arne.bolin@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204) och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (1995:606) och förordningen (1995:1060) om vissa personregister för officiell statistik.

A.8 Gallringsföreskrifter

Enligt beslut av Riksarkivet(RA) hösten 1999 skall ADB-regiter avseende åren 1976, 1981 och 1986-1995 överföras till RA. Registren för perioderna 1977-1980 och 1982-1985 utgallras.

A.9 EU-reglering

Rådets förordning (EEG) nr 79/65 med senare ändringar och kompletteringar.

A.10 Syfte och historik

Undersökningen har genomförts under en lång följd av år. År 1976 övertog SCB undersökningen från dåvarande Lantbruksstyrelsen och har sedan dess med hjälp av bl.a. LRF Konsult som svarat för det praktiska genomförandet. Fr.o.m. 1 januari 1999 har Jordbruksverket statistikansvaret för den lantbruksekonomiska statistiken och SCB genomför undersökningen på uppdragsbasis.

JEU utgör en del av den officiella statistiken som belyser lönsamheten inom jordbruket. JEU används främst för jordbrukspolitiska bedömningar. I samband med Sveriges medlemskap i EU ställs krav på att Sverige skall genomföra en bokföringsundersökning anpassad till EU:s företagsekonomiska system Farm Accountancy Data Network (FADN).

A.11 Statistikanvändning

EU-Kommissionen (DG Agri) kräver en årlig redovisning av JEU-data till det sk FADN-systemet.

Jordbruksverket: Underlag för jordbrukspolitiska bedömningar, kalkyler och utredningar..

Länsstyrelserna: För viss planering och kalkylering.

Sveriges lantbruksuniversitet: För forskning och analyser.

A.12 Uppläggning och genomförande

Uppgiftsinsamling/Mätning

Uppgiftsinsamlingen görs från flera källor. Grunduppgifterna för urvalet tas från lantbruksregistret. Uppgifter avseende direktstöd inhämtas från det sk IAKS-registret. Uppgifter inhämtas till en del från jordbrukarna direkt via besöksintervjuer och telefonintervjuer. Merparten av uppgifterna hämtas från bokföringsmaterial för utvalda gårdar. LRF Konsult handhar denna uppgiftsinsamling.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Innehållsmässigt kommer förändringar att genomföras fr o m JEU 2000, då EU-kraven ändras för att möjliggöra utvärderingar av Agenda 2000.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Årets genomsnittliga kostnader, intäkter och resultat per företag efter driftsriktning och storleksklass.

1.1.1 Objekt och population

Företag inom de tre riksområdena (RO) samt riket med driftsriktning och storlek efter standardiserat arbetsbehov enligt punkt 1.1.4. Antalet preliminärt bearbetningsbara företag i JEU 1999 uppgår till cirka 975 stycken.

1.1.2 Variabler

Detaljerade uppgifter om intäkter och kostnader, fordringar och skulder, lager av produkter och förnödenheter, värden för maskiner och redskap samt ekonomibygnader. Uppgifter om skördar och arbetad tid redovisas också. Ingående variabler avseende intäkter av kostnader framgår av nedanstående förteckning

Intäkter av vegetabilier

- Spannmål
- Oljeväxter
- Vall- och rotfruktsfröer
- Matpotatis
- Fabrikspotatis
- Sockerbetor
- Grovfoder och bete
- Övriga vegetabilier (exkl direktstöd)
- Direktstöd
- S:a vegetabilier
- därav naturautag

Intäkter av animalier

- Nötkreatur
- Mjök
- Svin
- Fjäderfä och ägg
- Övriga animalier (exkl direktstöd)
- Direktstöd
- S:a animalier
- därav naturauttag

Intäkter av övrig produktion

- Körslor och inventariehyror
- Övriga intäkter (exkl direktstöd)
- Direktstöd
- S:a övrig jordbruksproduktion

S:a Intäkter

Kostnader för förnödenheter

- Köpfodermedel m m
- Handelsgödsel
- Bekämpningsmedel
- Driv- och smörjmedel
- Utsäde
- Balansändr kostnader kommande grödor
- S:a förnödenheter

Kostnader för underhåll

- Ekonomibygnader
- Byggnadsinventarier
- Markinventarier och markanläggningar
- Maskiner och redskap
- S:a underhåll

Övriga kostnader

Div kostnader växtodling
Div kostnader husdjuren
Körslor och inventariehyror
Frakter och emballage
El
Försäkringar
Personbil
Allm omkostnader
S:a övriga kostnader

Summa kostnader före avskrivningar,
arbets-, arrendekostnader och räntenetto

Arbetskostnader enligt bokföringen

Anställda
Anhöriga till brukaren/brukare
S;a arbetskostnad

Summa kostnader före avskrivningar,
arrendekostnader och räntenetto

Summa resultat före avskrivningar,
arrendekostnader och räntenetto

Avskrivningskostnader till nukostnad

Ekonomibyggnader
Byggnadsinventarier
Markinventarier och markanläggningar
Maskiner och redskap
S;a avskrivning

Resultat före arrendekostnader och
räntenetto till nukostnad

Arrendekostnader

Resultat före räntenetto till nukostnad

Räntenetto (kostnader - intäkter)

Nettoresultat till brukarfamiljens arbets-
och kapitalinkomst till nukostnad

Avskrivningskostnader till anskaffningskostnad

Ekonomibyggnader
Byggnadsinventarier
Markinventarier och markanläggningar
Maskiner och redskap
S;a avskrivning

Resultat före arrendekostnader och

räntenetto till anskaffningskostnad

Arrendekostnader

Resultat före räntenetto till anskaffningskostnad

Räntenetto (kostnader - intäkter)

Nettoresultat till brukarfamiljens arbets-
och kapitalinkomst till anskaffningskostnad

Intäkter av direktstöd redovisas med uppdelning på följande stödtyper

Arealersättning

Spannmål
Oljeväxter (inkl oljelin)
Baljväxter
Uttagen areal
S;a arealersättning

Djurbidrag

Kompensationsbidrag och miljöstöd

S:a direktstöd (inkl nationellt stöd till norra Sverige)

1.1.3 Statistiska mått

Statistikuppgifterna är uttryckta som medeltal per företag efter driftsinriktning och storleksklass.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Redovisningsgrupper i JEU 1998

<u>RO</u>	<u>Driftsinriktning</u>	<u>Standardtimmar</u>
RO1	Jordbruksväxter	800-1 599
RO1	Jordbruksväxter	1 600-3 199
RO1	Mjök	1 600-3 199
RO1	Mjök	3 200-5 599
RO2	Mjök	1 600-3 199
RO2	Mjök	3 200-5 599
RO3	Mjök	1 600-3 199
Riket	Mjök	1 600-3 199
	Mjök	5 600 -
	Köttjur	800-3 199
	Svin	1 600-5 599

Fr o m JEU 1997 redovisas resultaten även enligt EU:s typologi.

1.1.5 Referenstider

12-månadersperiod som avslutas per 31 december, 30 april eller 30 juni.

1.2 Fullständighet

Efter EU-anpassningen avses datainnehållet täcka behovet för uppföljning av EU:s gemensamma jordbrukspolitik (CAP). Efter de stora förändringarna i CAP i samband med implementeringen av Agenda 2000 krävs dock ändringar i

innehållet från undersökningsåret 2000.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

För samtliga redovisade värden beräknas medelfel. Medelfelen blir stora inom redovisningsgrupper där få företag finns i urvalet och/eller där variationen är stor i enskilda företagsuppgifter.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Roterande urval som på sikt förnyas med ca 1/6 varje år. Under de närmaste åren kommer rotationstiden att förlängas något.

2.2.2 Ramtäckning

Ca 1 000 företag finns i urvalet för den undersökning som avser år 1999. Populationen för undersökta företagsgrupper är ca 34 000. Den totala LBR-populationen (i huvudsak företag med mer än 2 hektar åker) uppgår till drygt 80 000.

Avgångar (övertäckning) förekommer genom att utvalda företag ändrat verksamhetens omfattning eller inriktning eller lagts ned. Detta problem har ökat under senare år som en följd av jordbrukets snabba strukturförändring. I undersökningen förekommer en mindre undertäckning.

2.2.3 Mätning

Uppgiftsinsamlingen görs från flera källor. Grunduppgifterna för urvalet tas från lantbruksregistret. Uppgifter avseende direktstöd inhämtas från Jordbruksverkets s k IAKS-register. Uppgifter inhämtas till en del från jordbrukarna direkt via besöksintervjuer och telefonintervjuer. Merparten av uppgifterna hämtas från bokföringsmaterial för utvalda gårdar. LRF Konsult handhar denna uppgiftsinsamling.

2.2.4 Svartsbortfall

Objektsbortfallet har de senaste åren va 40-50 procent i den nya urvalsdelen. Detta bortfall har ersatts av andra företag (substitutionsföretag) från tilläggsurval enligt EUs regler.

2.2.5 Bearbetning

Uppgifterna dataregistreras vid SCB. Vidare görs manuella och maskinella kontroller. I undantagsfall tas kontakter med uppgiftslämnarna genom LRF Konsult. Uppgiftslämnarfel torde i många fall upptäckas av LRF Konsult vid insamlingen.

2.2.6 Modellantaganden

Vissa variabler, t ex avskrivningar, är härledda ur andra undersökningsvariabler.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

För samtliga redovisade uppgifter anges medelfelet

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

En gång per år.

3.2 Framställningstid

6 - 12 månader. Resultaten redovisas normalt i början av december för föregående kalenderår eller för räkenskapsperiod som avslutats den 30 april eller 30 juni under året. JEU 99 beräknas publiceras i februari 2001.

3.3 Punktlighet

Med anledning plattformbyte och EU-anpassning har punktligheten blivit lidande för undersökningsåren 1996-1999. För JEU 1999 beräknas en försening på två månader.

4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

I stort sett samma grupper av företag har studerats sedan 1988 och variabelinnehållet har också varit i stort sett oförändrat sedan ett tiotal år tillbaka. Fr o m JEU 1996 gjordes dock en anpassning av datainnehållet till FADN-kraven, vilket på vissa punkter försvårar jämförelser.

Före 1988 tillämpades en storleksindelning efter hektar åker vilken inte är jämförbar med nuvarande klassificering. I EU:s redovisning tillämpas en företagsklassificering som grundas på s.k standardtäckningsbidrag. Denna klassificering har fr o m JEU 1997 införts i den nationella redovisningen parallellt med den svenska typologin.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Grupperingen av företagen på olika driftsinriktningar med hjälp av typklassificeringssystemet innebär inte att resultatutvecklingen för enskilda produktionsgrenar kan renodlas. Detta sammanhänger med att företagen väljs efter sin huvudsakliga driftsinriktning.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

I enstaka fall kan avgränsningen av företaget skilja sig från den som tillämpas i Lantbruksregistret.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistikuppgifter från JEU publiceras årligen i SM-serie J. I publikationen finns förklarande text och texttabeller samt huvudtabeller. Under sommaren 2000 har resultaten från JEU 1998 lagts in i Sveriges Statistiska Databaser. Resultaten från JEU 1999 kommer att läggas in under våren 2001.

5.2 Presentation

Framgår av ovan angivet SM.

5.3 Dokumentation

Dokumentation enligt SCB dokumentationssystem pågår i samband med översyn av undersökningen. Nuvarande dokumentation förs manuellt i pärmar genom skriven programdokumentation och postbeskrivningar.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärmaterialet för uppgifter som kompletterar affärsbokföringen finns på blanketter (SCB). Uppgifter från affärsbokföringen har förts över från LRF Konsult som E-post med hjälp av lokalt installerade program.

5.5 Upplysningstjänster

SCB besvarar frågor om undersökningens innehåll och genomförande (se punkt A5).